

til Brændevinsskatten og finder, at den væsentlig rammer de smaa i Samfundet og dem paa Landet, som maa have deres Folk i Kost. Nu er det jo saadan i mange Provinser, at der ikke drikkes saa meget Brændevin mere, takket være den Afholdsbevægelse, som er kommen frem, men i andre Provinser er det saaledes gaaet ind i Forbruget fra gammel Tid, at Brændevin hører med til Kosten, at man ikke kan tænke sig den udelukket i alt Fald ikke uden høj Erstatning. Brændevinsskatten vil derfor i høj Grad gaa ud over dem, der skulle holde deres Folk i Kost, og det finder jeg meget urigtigt. Jeg gjorde i Foraaret, da det ærede Medlem for Slagelse (Køedt) udsendte sin Pièce, en Beregning, idet jeg gennem en Handelsagent lod forhøre, hvor meget Brændevin kostede pr. Pot fra Fabrikkerne, naar det købtes en gros, Køb i det store, og jeg fik da den Oplysning, at det højeste, Fabrikkerne kunne faa for 8 Graders Brændevin, er 26½ Øre. Trækker man derfra de 8½ Øre, de maa betale i Brænderiafgift, er det kun 18 Øre der bliver tilbage dels til Driftsudgifter til Fabrikationen, dels til Fortjeneste, og jeg tror ikke, at det paa nogen Maade kan siges, at den kan fabrikeres billigere. Der er blevet sagt, at vi have endnu en Beskyttelse af 15 Øre, som Fabrikkerne udnytte, men det tror jeg ikke, Fabrikkerne gøre, thi hvis de gjorde det, maatte de kunne fabrikere 8 Graders Brændevin for 3 Øre Potten, og det er dog vistnok umuligt. Fabrikkerne kunne altsaa ikke udnytte nogen Del af Beskyttelsen, og naar vi saa faa et Tillæg af 15—16 Øre i den Beskatning, vi have, vil det fordyre Brændevinen i uhyre Grad, og det tror jeg ikke paa nogen Maade er at anbefale. Man har villet trøste os med, at den forhøjede Afgift skulde gaa paa Fabrikanternes Konto og ikke paa Forbrugernes, men jeg er vis paa, at den gaar paa Forbrugernes altsammen; det ville vi nok faa at vide. Det andet Aar steg Brændevinen 3 Ø. pr. Pot, da Kornpriserne begyndte at stige. Dersom de ikke vare stegne de 3 Ø. maatte Fabrikkerne have udnyttet hele Beskyttelsen og have lavet Brændevin ganske frit den Gang, og det tør man ikke tænke, men jeg er vis paa, at der er en saadan Konkurrence endnu, at Beskyttelsen ikke vil kunne udnyttes, og den vil gøre sig gældende. Den Brændevinsbeskatning, man her forlanger, vi skulle vedtage, vilde ogsaa komme til at ligge paa Forbrugernes og ikke paa Fa-

brikanterne. Og efter de Fordele, vi skulle have af Toldloven, finder jeg, at det er fuldstændigt ubilligt, at vi ved at omlægge Skatten kommer til at beskatte de store og brede Lag i Samfundet, den store Landbefolkning og de fattige i Byerne bare for egentlig at give andre en Fordel, nemlig Mellemandlerne — thi jeg betragter det nærmest som en Handelslov — og ogsaa en Del af de mindre Fabrikanter, som for Eksempel Jærindustrien; de ville jo faa stor Fordel af denne Omlægning. Jeg kan derfor heller ikke anbefale Vedtagelsen af denne Lov og kan slutte mig til det ærede Medlem, der før talte (J. C. Christensen), idet han ønskede, at Forslaget, ligesom det hidtil havde gjort, maatte komme til at ligge i et Udvalg. Det var paa en Maade en Begravelsestale over dette Lovforslag ligesom den, Toldloven fik forleden Dag. Og det har jeg ikke det mindste imod. Jeg skal endogsaa være glad derved, thi naar jeg ser paa Toldloven, finder jeg, at det er i højeste Grad uretfærdigt at lægge Kompensationen over paa ganske andre Stænder end dem, der faa godt af Nedgangen. Saa vil jeg meget hellere beholde de Toldforhold, vi nu have, lad saa Industrien have den Fordel, den har, og lad Staten blive fri for det Tab, den vilde faa ved denne Toldlov og vi andre for den Kompensation, der skulde dække dette Tab. Jeg kan altsaa ikke paa nogen Maade tilraade at stemme for Beskatningens Forøgelse.

Borghjærg: Paa mit Partis Vegne kan jeg ganske slutte mig til de to ærede foregaaende Talere i deres Afvisning af det her foreliggende Lovforslag. I den Form, i hvilken det er os forelagt nu, adskiller det sig fra den Form, i hvilken vi have faaet det forelagt tidligere. Vi have jo set Brændevinsskatforslaget 10—11 Gange her i Folketinget, men nu ser Folketinget det for første Gang uden Moral; Moralen er kastet over Bord, det moralske Formaal med Brændevinsskatten og den moralske Begrundelse af den er opgiven, Brændevinsskatten fremtræder nu i al sin umoralske Nøgenhed. Jeg glæder mig for saa vidt derved, som jeg tror, at den er bleven mere moralsk, den har vundet i Ærlighed, men derfor er den efter min Mening ikke bleven bedre; det ærede Medlem for Ringkøbing har jo allerede fremdraget Professor Harald Westergaards Statistik, der gaar ud paa, at Drikkeriet, Drikfældigheden, Drukkenskab og Spiritusforbruget paa Landet tager af. Dermed